

Saksnr.: 2006/6510
Løpenr. 6177/2007
Klassering: K20
Saksbehandler: Torhild Kongsness

Møtebok - Saksframlegg

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Fylkesutvalget		

Høringsuttalelse NOU 2006:18 Et klimavennlig Norge

Vedlegg :

1. Brev av 28.11.06 om offentlig høring av NOU 2006:18 "Et klimavennlig Norge".
2. Faktaark for NOU 2006:18 "Et klimavennlig Norge"

Innstillingen, NOU 2006:18 er å finne på www.md.dep.no eller www.lavutslipp.no

Sammendrag

Miljøverndepartementet har sendt Lavutslippsutvalgetes innstilling i NOU 2006:18 "Et klimavennlig Norge" på høring. Utredningen gir anbefalinger om hvordan Norge kan redusere sine klimagassutslipp med to tredjedeler (66 %) innen 2050.

Mange av utvalgets forslag til tiltak må gjennomføres på nasjonalt nivå, men enkelte av dem kan initieres og iverksettes på regionalt og lokalt nivå. For Østfold fylkeskommune er det viktig å ta sin del av ansvaret og bidra til at det føres en politikk som bidrar til løsninger i tråd med utvalgets innstilling. En helhetlig og bevisst klimapolitikk vil være et viktig bidrag for å oppfylle visjonene og målsetningene om reduserte klimagassutslipp i gjeldende Fylkesplan for Østfold.

Bakgrunn for saken

Lavutslippsutvalget som ble satt ned i mars 2005, har utredet hvordan Norge innen 2050 kan redusere sine klimagassutslipp med 66 prosent i forhold dagens nivå. Utvalget viser at dette ikke er uforholdmessig dyrt og at det lar seg gjøre med relativt kostnadseffektive tiltak. Utvalgets konklusjon er en anbefaling om at Norge etablerer en formell målsetting om å redusere klimagassutslippene fra norsk territorium med to tredjedeler innen 2050, og at denne målsettingen vurderes på ny i 2020. Den omfatter alle Kyoto-gassene og relateres seg til utslippsmålet nedfelt i Kyoto-forpliktelsen.

Lavutslippsutvalget har foreslått en "helhetsløsning" som består av 15 tiltak som skal bidra til å nå denne målsettingen i et langtidsperspektiv. Tiltakene retter seg i hovedsak mot spesifiserte og store utslippskilder, med unntak av to mer grunnleggende tiltak som utvalget mener er en forutsetning for realisering av de øvrige tiltakene. Rapporten utdyper løsninger som CO2-fangst og lagring, innfasing av biodrivstoff og energikrav til bygninger. Utvalget anbefaler også

en klimavettkampanje. I tillegg har utvalget så langt som mulig vurdert kostnader og konsekvenser knyttet til de ulike scenariene. Utvalget har lagt vekt på at tiltakene skal være kostnadseffektive, politisk realiserbare og bidra til internasjonal teknologiutvikling.

Lavutslippsutvalgets forslag til helhetsløsning - tiltak	
Grunnleggende tiltak	<ol style="list-style-type: none"> 1. Iverksetting av en langsiktig nasjonal innsats for klimainformasjon-klimavettkampanje. 2. Satsing på utvikling av klimavennlige teknologier gjennom langsiktig og stabil støtte til Lavutslippsutvalgets teknologipakke (CO₂-fangst og -lagring, vindkraft (spesielt til havs), pellets- og rentbrennende ovner, biodrivstoff, solceller, hydrogenteknologier, varmepumper og lavutslippsfartøy)
Transport	<ol style="list-style-type: none"> 3. Innfasing av lav- og nullutslippskjøretøy (hybridbiler, lette dieselmotorer, elbiler og brenselcellebiler). 4. Innfasing av CO₂-nøytralt drivstoff - som bioetanol, biodiesel, biogass og hydrogen 5. Reduksjon av transportbehovet gjennom bedre logistikk og byplanlegging. 6. Utvikling og innfasing av lavutslippsfartøy.
Oppvarming	<ol style="list-style-type: none"> 7. Energieffektivisering i bygg gjennom strengere bygningsstandarder, miljømerking og støtteordninger. 8. Overgang til CO₂-nøytral oppvarming ved økt bruk av biomasse, bedre utnyttelse av solvarme, varmepumper
Jordbruk og avfallsdeponier	<ol style="list-style-type: none"> 9. Innsamling av metangass fra gjødselkjellere og avfallsdeponier og utnyttelse av gassen til energiformål
Prosessindustri	<ol style="list-style-type: none"> 10. Iverksetting av CO₂-fangst og -lagring fra industri med store punktutslipp. 11. Gjennomføring av prosessforbedringer i kraftkrevende industri.
Petroleumsvirksomhet	<ol style="list-style-type: none"> 12. Elektrifisering av sokkelen og en økt andel av anleggene plassert på land
Elektrisitetsproduksjon	<ol style="list-style-type: none"> 13. Utbygging av mer "ny fornybar" kraft gjennom utbygging av vind- og småkraft. 14. Iverksetting av CO₂-fangst og -lagring fra gass- og kullkraftverk. 15. Opprusting og effektivisering av el-nettet og gi mindre kraftverk lettere tilgang.

Lavutslippsutvalget har fått gjennomført beregninger som viser at de nasjonale kostnadene ikke behøver å bli store, forutsatt at tiltakene settes inn etter hvert som det er behov for fornyelse og dersom klimavennlige løsninger velges systematisk ved nyinvesteringer. Utvalget mener også at med god utnyttelse av tiden fram mot 2050, så vil omstillingskostnadene bli relativt små.

Selv om utbytting av utstyr og liknende skal skje over tid, mener utvalget at det allerede nå må gis politiske signaler og rammebetingelser for en klimavennlig utvikling. Det foreslås derfor at følgende tiltak gjennomføres i inneværende stortingsperiode:

Lavutslippsutvalgets forslag til strakstiltak	
Grunnleggende tiltak Informasjon og forskning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informasjonstiltak knyttet til klimaproblemet gjennom langvarig statstøtte til informasjon. 2. Støtte til Lavutslippsutvalgets foreslåtte teknologipakke og støtte til den teknologiseringen som Forskningsrådet klimaforskningsutvalg anbefaler. 3. Videreutvikling av teknologiske nyvinninger gjennom etablering av pilot- og demonstrasjonsprosjekter.
Energiproduksjon	<ol style="list-style-type: none"> 4. Realisering av CO₂-fangst og -lagring i alle gass- og kullkraftverk
Transport	<ol style="list-style-type: none"> 5. Satsing på lav- og nullutslippskjøretøy – gjennom mer miljøtilpassede bilavgifter,

	statlige innkjøp, statlige pålegg og gjennom sikring av omsetningen av biodrivstoff – til minst fem prosent av omsetningen innen 2009.
Energibruk og fornybare energikilder	6. Økt satsing på CO ₂ -nøytral fyring – gjennom støtte til varmesystemer basert på biobrensel og varmepumper, samt innføring av returpant på gamle olje- og gasskjeler. 7. Økt satsing på energieffektivisering – gjennom skjerperte bygningsstandarder for energi forbruket per kvadratmeter i bygg. 9. Etablering av stabile og langsiktige støtteordninger til utvikling av fornybare energikilder. Her må også energileveranser til varmemarkedet inkluderes.
Innkjøp	10. Stimulering av klimavennlige offentlige innkjøp gjennom omfattende motivasjons- og opplæringstiltak blant relevante ansatte og gjennom sterkere håndheving av reglene for offentlige innkjøp.
Planer og virkemidler	11. Sektorvise tiltaksplaner og forslag til virkemidler fra departementene – med mål om et klimavennlig Norge.
Kvotehandel	12. Aktivt arbeid for at det europeiske kvotehandelssystemet og systemet under Kyoto-protokollen videreutvikles og for at flere land og sektorer tar på seg bindende utslippsforpliktelser.

Innspillene i denne høringsrunden vil både ha relevans for arbeidet med en melding om sektorvise klimahandlingsplaner, og for en eventuell utarbeidelse av et langsiktig (generasjons-) mål for klimagassutslipp.

Innspillene vil også betyding for utformingen av den generelle klimapolitikken fremover. Høringsfristen er satt til 27. februar, men Østfold fylkeskommune har fått fristutsettelse til 15. mars.

Vurdering

Utslipp av karbondioksid og andre klimagasser bidrar til menneskeskapt drivhuseffekt. Som et første skritt for å begrense drivhuseffekten, har Norge i Kyoto-protokollen inngått forpliktelser for utviklingen i klimagassutslippene. Karbondioksid sto i 2005 for nesten 80 prosent av de samlede klimagassutslippene. Olje- og gassvirksomheten, industrien og veitrafikk er de viktigste kildene til CO₂-utslipp.

Norge må redusere sine utslipp med 17 % innen 2010 for å overholde Kyotoavtalen. Dette er en stor utfordring, tatt i betraktning økningen i norsk aktivitet på sokkelen og i biltrafikk.

De foreslåtte tiltakene

Et klimavennlig Norge (NOU 2006:18), gir et godt grunnlag for å løse klimautfordringene gjennom relevante tiltak og gjennom planlegging. Mange av lavutslippsutvalgets forslag til tiltak må gjennomføres på nasjonalt nivå, men enkelte av dem kan initieres og iverksettes på regionalt og lokalt nivå.

Østfold tilhører en region hvor det forventes økt vekst i befolkning og transport og presset på arealene vil øke. For Østfold er innfasing av lav- og nullutslippskjøretøy og biodrivstoff, konvertering fra olje og elkraft til biovarme og varmepumper sentrale tiltak for å løse klimaproblemene og utvikle næringslivet. Vi har også en del prosessindustri som bruker olje- og som ønsker å erstatte den med naturgass.

Når det gjelder kvotehandel er dette et virkemiddel som bør utredes nærmere. Omsetningen av klimakvoter må tilrettelegges og markedsføres dersom det skal benyttes som tiltak i offentlig sektor.

Oppfølging av tiltak i egen virksomhet og i fylket

Fylkeskommunen har gjennom tidligere vedtak og planer igangsatt tiltak i egen virksomhet er i samsvar med strakstiltak som lavutslippsutvalget foreslår innefor energi- og fornybare energikilder og innkjøp, herunder:

- CO2-nøytral fyring, fjernvarme og varmepumper
- Kjøp av opprinnelsesgarantier for fornybar energi
- Energieffektivisering
- Miljøkrav ved innkjøp av varer og tjenester
- Nytt innkjøpsregelverk som gir sterkere føringer i forhold til miljø

Østfold fylkeskommune bidrar også til et mer klimavennlig samfunn gjennom tiltak som ikke beskrives av utvalget. Dette skjer gjennom miljøsertifiseringer av egne virksomheter og støtte til bedrifter som går inn på ordningen. Fylkeskommunen har gjennom sin Miljøfyrtårnsatsing påvirket næringsliv og kommuner til å tenke og handle mer klimavennlig. Det gis videre støtte til biogassbussprosjektet i Fredrikstad, til arbeidsreiser med kollektivtransport og til prosjekter som fremmer bruk av bioenergi og andre fornybare energikilder.

Regional planlegging

Fylkeskommunen har en betydelig rolle innenfor planlegging. Areal- transportplanlegging er et viktig virkemiddel i forhold til å redusere klimagassutslipp på sikt under forutsetning av føringene følges opp på lokalt nivå og at det tilrettelegges for det på nasjonalt nivå.

Fylkeskommunen har i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2007 vedtatt at det skal utarbeides en fylkesdelplan for klima og energi for Østfold. Arbeidet skal startes opp inneværende vår. Planen vil legge føringer for hvor vi skal legge innsatsen i forhold til å redusere klimagassutslippene i fylket, og kan bidra til at det blir enklere å føre en bevisst og aktiv "føre-var" politikk. En slik plan vil synliggjøre behov for tiltak og forhåpentligvis skape en mer helhetlig klimapolitikk.

For Østfold fylkeskommune er det viktig å ta sin del av ansvaret og bidra til at det føres en politikk som gir løsninger i tråd med utvalgets innstilling. En helhetlig og bevisst klimapolitikk vil være et viktig bidrag for å oppfylle visjonene og målsetningene om reduserte klimagassutslipp i gjeldende Fylkesplan for Østfold.

Fylkesrådmannens forslag til vedtak

1. Østfold fylkeskommune støtter hovedtrekkene i den offentlige utredningen NOU2006:18 "Et klimavennlig Norge"
2. For å sikre gjennomføring av tiltakene på et regionalt nivå må Lavutslippsutvalgets utredning snarest følges opp med økonomiske virkemidler.
3. For Østfold er innfasing av lav- og nullutslippskjøretøy og biodrivstoff, konvertering fra olje og elkraft til biovarme og varmepumper sentrale tiltak for å løse klimaproblemene.
4. Østfold fylkeskommune vil gjennom den forestående fylkesdelplanen for Klima- og energi for Østfold ta stilling til prioriteringen av Lavutslippsutvalgets tiltak på kort og lang sikt.

Sarpsborg, 1.03.07

Atle Haga
fylkesrådmann

Odd Roald Andreassen
fylkesdirektør